VOORSTEL AAN EEN COMMISSIE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: **Maatregelen tegen vuurwerkoverlast**
Zaaknummer: **62852-2020**
Datum: **18 augustus 2020**

Inleiding

Naar aanleiding van een motie van de raad d.d. 13 februari 2020 is een notitie opgesteld waarin mogelijkheden worden verkend voor een verdere beperking van overlast als gevolg van het afsteken van vuurwerk rond en tijdens de jaarwisseling.
Op grond van de bevindingen in deze notitie, alsmede de inhoud van een Kamerbrief van 5 juni 2020 van de Minister van V&J en de staatssecretaris van I&W, wordt een viertal maatregelen voorgesteld die een bijdrage kunnen leveren aan overlastbeperking:

1. De overweging tot het mogelijk instellen van vuurwerkvrije zones uit te stellen tot na de evaluatie van de komende jaarwisseling (20/21). Dit, in verband met het dit jaar van kracht wordende landelijke verbod op de verkoop en het afsteken van categorie F3-vuurwerk, alsmede knalvuurwerk en vuurpijlen uit de categorie F2.

2. Het voortzetten van het jaarlijkse vuurwerkproject waarbij ook tijdens de jaarwisseling handhavers van Stadstoezicht worden ingezet voor controle op naleving van de nieuwe landelijke maatregelen met betrekking tot de inperking van consumentenvuurwerk (zie onder 1).

3. Het benaderen van alle Roermondse basisscholen om gebruik te maken van door het Bureau HALT aangeboden voorlichtingslessen.

4. Het inzetten van de straatcoaches en jongerenwerkers bij de invulling van voornoemd vuurwerkproject

Samenvatting onderzoeksrapport “Maatregelen tegen vuurwerkoverlast”.

In het rapport wordt allereerst een overzicht gegeven van de huidige situatie met betrekking tot zowel de landelijke als de lokale regelgeving inzake beperking van vuurwerkoverlast.
Landelijk betreft dat met name een voorgenomen verbod op het afsteken van categorie F3-vuurwerk (lange ratelbanden en Chinese rollen) en het verbieden van knalvuurwerk en vuurpijlen in de categorie F2 (consumentenvuurwerk). Bij Kamerbrief van 5 juni 2020 hebben de minister van Justitie en Veiligheid en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat dit bevestigd.
Op lokaal niveau bestaat de mogelijkheid tot het instellen van vuurwerkvrije zones, dan wel het instellen van een algeheel vuurwerkverbod gedurende de jaarwisseling.

Vervolgens wordt ingegaan op de huidige handhavingsinzet door politie en Stadstoezicht. Dit uit zich hoofdzakelijk in het uitvoeren van het “vuurwerkproject”. In de praktijk houdt dit in dat er gedurende enkele weken vóór de jaarwisseling extra inzet wordt gepleegd op het reageren op meldingen van

vuurwerkoverlast en het inzetten van extra surveillance op de zogenaamde “hotspots” (De Kemp/Kitskensberg, Donderberg, Maasniel en het centrum).
Meldingen van vuurwerkoverlast komen met name binnen in de avonduren tussen 19.00 en 22.00 uur.
Minderjarigen die zich schuldig hebben gemaakt aan verboden handelingen met betrekking tot vuurwerk worden in principe doorverwezen naar Bureau HALT. Meerderjarigen worden verbaliseerd. Problematisch voor effectieve handhaving is het feit dat er sprake moet zijn van een heterdaad om veroorzakers van overlast te kunnen sanctioneren.

Naast geluidsoverlast leidt het afsteken van vuurwerk ook tot schade aan straatmeubilair c.a. in de openbare ruimte. De kosten hiervan bedroegen bij de jaarwisseling 2019/2020 zo’n € 10.000,00.

Voorts wordt aandacht besteed aan de ervaringen bij andere gemeenten met betrekking tot het beperken van vuurwerkoverlast. Het betreft met name het aanwijzen van vuurwerkvrije zones, waarbij in zijn algemeenheid kan worden geconstateerd dat deze maatregel ook effectief is gebleken.

Vervolgd wordt met een uiteenzetting van mogelijke maatregelen ter voorkoming/beperking van vuurwerkoverlast. Aandacht wordt besteed aan:

- Een algeheel vuurwerkverbod
- Vuurwerkvrije zones
- Vuurwerkdetectiesysteem
- Vrijwillige vuurwerkvrije zones
- Extra handhavingsinzet
- Voorlichting op scholen
- Aanvullende maatregelen (bv. een vuurwerkshow).

Aangetekend wordt, dat de mogelijk in te zetten (gemeentelijke) maatregelen voor een groot deel gericht zijn op de periode dat vuurwerk legaal mag worden afgestoken (31 december 18.00 uur tot 1 januari 02.00 uur). Buiten die periode is het afsteken van welk vuurwerk dan ook verboden (behoudens categorie F1 en professionele vuurwerkshows). Aangezien de overlast van vuurwerk voor een groot deel zich buiten voornoemde periode voordoet, zijn de bestaande gemeentelijke instrumenten om vuurwerkoverlast te bestrijden beperkt van aard en is er sprake van grotere afhankelijkheid van landelijke wetgeving en internationale afspraken voor de effectieve bestrijding van vuurwerkoverlast.

Tenslotte volgen de conclusie en de aanbevelingen. Deze zijn hieronder nader geduid, waarbij voornoemde Kamerbrief van 5 juni (pas beschikbaar na het afronden van het onderzoek) er toe geleid heeft een gewijzigd advies te formuleren ten aanzien van het instellen van vuurwerkvrije zones.

Argumenten

Op grond van de bevindingen uit het onderzoek en de inhoud van de Kamerbrief van 5 juni 2020 worden de volgende maatregelen voorgesteld om tot (mogelijke) terugdringing van vuurwerkoverlast te kunnen komen.

1.1 Het eventueel instellen van vuurwerkvrije zones uitstellen tot na de evaluatie van de komende jaarwisseling.

Door het aanwijzen van vuurwerkvrije zones kan de jaarwisseling in die gebieden rustiger verlopen. Uit de interviews met andere gemeenten blijkt dat de vuurwerkvrije zones *positief worden ervaren* en dat er geen tot weinig meldingen van overlast komen uit die zones. *Mensen houden zich in het algemeen goed* aan de aangewezen zones. Daarnaast blijkt dat *extra handhavingsinzet niet* direct nodig is. De zones kunnen *aangewezen* worden op plekken waar *veel overlast* wordt ervaren zoals de hotspots (genoemd bij 4.3 van het onderzoek).
Echter, vanwege het reeds dit jaar van kracht worden landelijke besluit tot een verbod op de verkoop en het afsteken van alle categorie F3-vuurwerk, alsmede knalvuurwerk en vuurpijlen uit de categorie F2, wordt geadviseerd de komende jaarwisseling te monitoren of dit verbod op zich reeds leidt tot een aanzienlijke beperking van vuurwerkoverlast tijdens de jaarwisseling. Mocht bij de evaluatie van de komende jaarwisseling blijken dat dit niet of nauwelijks het geval is, dan kan alsnog het instellen van vuurwerkvrije zones worden overwogen.

1.2 Voortzetten vuurwerkproject

De afdeling Stadstoezicht en politie werken al een aantal jaar samen rondom en tijdens de jaarwisseling aan de hand van het vuurwerkproject. Hierdoor worden *meldingen samen opgepakt* en wordt er preventief gehandhaafd. Daarnaast wordt er *toezicht gehouden* op de zogenoemde *hotspots* (genoemd bij 4.3 van het onderzoek).

Het dit jaar van kracht wordende verbod op de verkoop en het afsteken van categorie F3-vuurwerk, alsmede knalvuurwerk en vuurpijlen uit de categorie F2 geeft wel aanleiding om extra inzet te plegen tijdens de jaarwisseling zelf op de handhaving van voornoemd verbod.
Dit betekent overigens wel dat, in afwijking van de huidige situatie, de BOA's van Stadstoezicht ook tijdens de jaarwisseling dienen te worden ingezet voor toezicht en handhaving.

1.3 In gesprek gaan met basisscholen

Bureau Halt geeft jaarlijks voorlichtingslessen op basisscholen om jongeren bekend te maken met de gevolgen van vuurwerkoverlast en het onjuist afsteken van vuurwerk. Scholen kunnen voor deze lessen kiezen maar ze zijn het niet verplicht. Wellicht zou de gemeente met basisscholen in gesprek kunnen gaan om meer draagvlak voor deze lessen te creëren. Met name de extra beperkingen die dit jaar met betrekking tot consumentenvuurwerk worden opgelegd geven aanleiding om meer aandacht te schenken aan voorlichting.

1.4 Inzet straatcoaches en jongerenwerkers

De straatcoaches en jongerenwerkers te betrekken bij het vuurwerkproject om jongeren aan te spreken en te waarschuwen voor de gevaren en overlast van vuurwerk.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Afdoen van vuurwerkoverlast op gemeentelijk niveau

Het afsteken van illegaal vuurwerk is ten alle tijden verboden. Het is de vraag of de overlast op gemeentelijk niveau afgedaan kan worden. Maatregelen die genomen kunnen worden door gemeenten zullen er namelijk slechts gedeeltelijk voor zorgen dat de ervaren overlast wordt teruggedrongen. Door het vroegtijdig afsteken van consumentvuurwerk en illegaal vuurwerk wordt namelijk het meeste overlast ervaren. Zolang het bezit (buiten de jaarwisseling zelf) en afsteken (tijdens de jaarwisseling) van vuurwerk is toegestaan en (illegaal) vuurwerk verkrijgbaar is in onze buurlanden en/of online zal het voor overlast blijven zorgen en blijft het moeilijk om effectief te handhaven.

1.2 Onderzoek naar draagvlak vuurwerkvrije zones onder de inwoner van de gemeente Roermond

Alhoewel er op landelijk niveau steeds meer draagvlak lijkt te ontstaan bij burgers om het afsteken van vuurwerk te ontmoedigen, beperken of verbieden, kan niet worden gesteld dat dit dus voor de gemeente Roermond ook geldt. Draagvlak bij de bevolking bij het eventueel instellen van vuurwerkvrije zones (met name natuurlijk bij de bewoners van de zone waar overwogen wordt een dergelijk verbod in te stellen) kan de effectiviteit van zo'n maatregel vergroten. Bij een nadere uitwerking van het mogelijk instellen van vuurwerkvrije zones in Roermond is dan ook te overwegen de wijkbewoners actief hierin te betrekken. Gezien het advies met betrekking tot het opschorten van het overwegen van deze maatregel, in afwachting van de ervaringen met de inperking van consumentenvuurwerk, zal dit eerst in 2021 mogelijk aan de orde komen.

1.3 Vuurwerkvrije zones dringen alleen de overlast tijdens de jaarwisseling terug

In hoofdstuk 4 wordt er al opgemerkt dat er voornamelijk overlast wordt ervaren rondom de jaarwisseling. Gedurende medio december komen de meeste meldingen van overlast binnen bij de afdeling Stadstoezicht en Politie. Op 31 december, tijdens de jaarwisseling, komen er minder meldingen binnen. Echter ontstaat de vraag of dit komt omdat personen de overlast op dat moment voor lief nemen vanwege 'traditie'. Het eventueel instellen van vuurwerkvrije zones kan eraan bijdragen dat de jaarwisseling rustiger verloopt, het zal echter niet de overlast rondom de jaarwisseling wegnemen.

Kanttekeningen en risico's

- ***Afdoen van vuurwerkoverlast op gemeentelijk niveau***

Het afsteken van illegaal vuurwerk is ten alle tijden verboden. Het is de vraag of de overlast op gemeentelijk niveau afgedaan kan worden. Maatregelen die genomen kunnen worden door gemeenten zullen er namelijk slechts gedeeltelijk voor zorgen dat de ervaren overlast wordt teruggedrongen. Door het vroegtijdig afsteken van consumentvuurwerk en illegaal vuurwerk wordt namelijk het meeste overlast ervaren. Zolang het bezit (buiten de jaarwisseling zelf) en afsteken (tijdens de jaarwisseling) van vuurwerk is toegestaan en (illegaal) vuurwerk verkrijgbaar is in onze buurlanden en/of online zal het voor overlast blijven zorgen en blijft het moeilijk om effectief te handhaven.

- ***Onderzoek naar draagvlak vuurwerkvrije zones onder de inwoner van de gemeente Roermond***

Alhoewel er op landelijk niveau steeds meer draagvlak lijkt te ontstaan bij burgers om het afsteken van vuurwerk te ontmoedigen, beperken of verbieden, kan niet worden gesteld dat dit dus voor de gemeente Roermond ook geldt. Draagvlak bij de bevolking bij het eventueel instellen van vuurwerkvrije zones (met name natuurlijk bij de bewoners van de zone waar overwogen wordt een dergelijk verbod in te stellen) kan de effectiviteit van zo'n maatregel vergroten. Bij een nadere uitwerking van het mogelijk instellen van vuurwerkvrije zones in Roermond is dan ook te overwegen de wijkbewoners actief hierin te betrekken. Gezien het advies met betrekking tot het opschorten van het overwegen van deze maatregel, in afwachting van de ervaringen met de inperking van consumentenvuurwerk, zal dit eerst in 2021 mogelijk aan de orde komen.

- ***Vuurwerkvrije zones dringen alleen de overlast tijdens de jaarwisseling terug***

In hoofdstuk 4 wordt er al opgemerkt dat er voornamelijk overlast wordt ervaren rondom de jaarwisseling. Gedurende medio december komen de meeste meldingen van overlast binnen bij de afdeling Stadstoezicht en Politie. Op 31 december, tijdens de jaarwisseling, komen er minder meldingen binnen. Echter ontstaat de vraag of dit komt omdat personen de overlast op dat moment voor lief nemen vanwege ‘traditie’. Het eventueel instellen van vuurwerkvrije zones kan eraan bijdragen dat de jaarwisseling rustiger verloopt, het zal echter niet de overlast rondom de jaarwisseling wegnemen.

Financiële gevolgen

Er zullen extra kosten verbonden zijn aan het aanschaffen van lesmateriaal en het geven van lessen op de basisscholen.
Bovenvermelde kosten zijn op dit moment nog niet te kwantificeren, maar zullen naar verwachting beperkt zijn.

Communicatie en participatie

Er dient overleg plaats te vinden tussen gemeente (cluster Veiligheid & Leefbaarheid) en politie over de aanpak van toezicht en handhaving tijdens de jaarwisseling.

Uitvoering en evaluatie

Medio januari 2021 dient een evaluatie plaats te vinden van de ervaringen met vuurwerkgebruik rondom en tijdens de jaarwisseling 2020/2021. Met name is van belang te onderzoeken of het van kracht wordende verbod op categorie F3 vuurwerk en knalvuurwerk en vuurpijlen uit categorie F2 hebben geleid tot (aanzienlijk) minder overlast dan “gebruikelijk”. Op grond van de uitkomsten van die evaluatie kan in 2021 alsnog worden overwogen om voor de jaarwisseling 2021/2022 vuurwerkvrije zones in te stellen.

VERZOEK COLLEGE

Kennis te nemen van het hiervoor gestelde ten aanzien van mogelijke maatregelen ter beperking van vuurwerkoverlast en ons college te adviseren over de door ons voorgenomen maatregelen voor de jaarwisseling 2020/2021, zoals verwoord in de inleiding van dit voorstel.

Burgemeester en wethouders van Roermond,

De secretaris,	De burgemeester,
mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts	M.J.D. Donders – de Leest

Ter inzage:

- Motie Vuurwerkoverlast d.d. 13 februari 2020.
- Kamerbrief d.d. 5 juni 2020 van de minister van Justitie en Veiligheid en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.
- Onderzoeksrapport naar maatregelen tegen vuurwerkoverlast in de gemeente Roermond.
- Bijlage 1: overzicht meldingen vuurwerkoverlast jaarwisseling 2019/2020
- Bijlage 2: inventarisatie maatregelen tegen vuurwerkoverlast bij andere gemeenten
- Bijlage 3: brief van Belangenvereniging Pyrotechniek Nederland en Stichting VuurwerkCheck om beperkende maatregelen in te trekken of uit te stellen in verband met belangen van verkopers van consumentenvuurwerk (vanwege gevolgen Coronacrisis en bestaande voorraden aan vuurwerk)
- Bijlage 4: evaluatie pilot vuurwerkshows Rotterdam (januari 2020)
- Bijlage 5: literatuurlijst behorende bij de onderzoeksrapport